

- 9) तार्किक पायऱ्याऱ्याद्वारे ँकच, योग्य उपाय शोधण्याशी कोणत्या प्रकारच्या समस्या सोडवण्याचा संबंध आहे?
अ) भिन्न विचार ब) ह्युरिस्टिक समस्या सोडवणे
क) अल्गोरिदमिक समस्या सोडवणे ड) बाजूचा विचार
- 10) खालीलपैकी कोणता सर्जनशील प्रक्रियेचा मुख्य घटक आहे?
अ) रेखीय विचार ब) कल्पनांची पुनरावृत्ती
क) भिन्न विचार ड) नवीन अनुभव टाळणे
- 11) डिडक्टिव रिझनिंग प्रामुख्याने कशावर आधारित आहे?
अ) संभाव्यता आणि संधी ब) विशिष्ट परिसर आणि सामान्य तत्त्वे
क) सर्जनशीलता आणि अंतर्ज्ञान ड) भावनिक प्रतिसाद
- 12) प्रेरक तर्कामध्ये, निरिक्षणे किंवा पुराव्याच्या संचाच्या आधारे कोणत्या प्रकारचे निष्कर्ष काढले जातात?
अ) ँक अपरिहार्यपणे खरा निष्कर्ष
ब) ँक निष्कर्ष जो संभाव्य आहे परंतु सत्य असण्याची खात्री नाही
क) ँक सर्जनशील आणि काल्पनिक निष्कर्ष
ड) ँक निष्कर्ष जो निरिक्षणांशी पूर्णपणे संबंधित नाही

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)**12**

- अ) बोधनिक मानसशास्त्र म्हणजे काय? थोडक्यात इतिहास स्पष्ट करा.
ब) मानसशास्त्राच्या चार ऐतिहासिक शाळा स्पष्ट करा.
क) धारणा म्हणजे काय? स्पष्ट करा.
ड) समस्या सोडवण्याचे चक्र स्पष्ट करा.
इ) डिडक्टिव रिजनिंग म्हणजे काय? स्पष्ट करा.
ई) निर्णय घेणे म्हणजे काय? स्पष्ट करा.

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)**12**

- अ) बोधनिक मानसशास्त्रातील संशोधन पध्दती स्पष्ट करा.
ब) संवेदनातील कमतरता/व्यत्यय स्पष्ट करा.
क) जे.जे.गिब्सनचा थेट संवेदन सिध्दांत स्पष्ट करा.
ड) व्युत्पन्न आणि प्रेरक तर्क स्पष्ट करा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही ँका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.**12**

- अ) संवेदनाचा top down आणि bottom up सिध्दांत स्पष्ट करा.
ब) सर्जनशीलतेचा Investment सिध्दांत स्पष्ट करा

प्र.5 खालील प्रश्नाचे सविस्तरपणे उत्तर लिहा.**12**

समस्या परिहार म्हणजे काय? समस्या परिहाराचे प्रकार आणि समस्या परिहारातील अडथळे स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Applied Cognitive Psychology (230126101)

Day & Date: Friday, 05-01-2024
Time: 03:00 AM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

12

- 1) Who established the first psychology laboratory in Leipzig, Germany?
 - a) Wilhelm Wundt
 - b) John B. Watson
 - c) B. F. Skinner
 - d) Ivan Pavlov
- 2) Which is the first school of Psychology.
 - a) Functionalism
 - b) Structuralism
 - c) Behaviourism
 - d) Gestalt
- 3) Which school of psychology emphasized to study the organization and perception of sensory information as a whole rather than as individual elements?
 - a) Behaviourism
 - b) Functionalism
 - c) Gestalt
 - d) None of these
- 4) In _____ process person makes interpretation of sensory information by conscious awareness and understanding of stimulus in the world.
 - a) Attention
 - b) Recall
 - c) Perception
 - d) Remembering
- 5) Which theory of perception based on expectations and prior knowledge?
 - a) Bottom Up
 - b) Top Down
 - c) Gestalt
 - d) Ecological
- 6) The concept of optic flow and affordance is proposed by _____.
 - a) Koffa and Kohler
 - b) Robert Sternberg
 - c) Jon Watson
 - d) J. J. Gibson
- 7) In _____ form of visual Agnosia characterized by the inability to recognize familiar faces of family members & friends.
 - a) Prosopagnosia
 - b) Visual object Agnosia
 - c) Hemispatial Neglect
 - d) Agnosia
- 8) What is the first step in the problem-solving cycle?
 - a) Analysis
 - b) Evaluation
 - c) Identification
 - d) Solution
- 9) Which type of problem solving is associated with finding a single, correct solution through logical steps?
 - a) Divergent thinking
 - b) Heuristic problem solving
 - c) Algorithmic problem solving
 - d) Lateral thinking
- 10) Which of the following is a key component of the creative process?
 - a) Linear thinking
 - b) Repetition of ideas
 - c) Divergent thinking
 - d) Avoiding new experiences

- 11) What is deductive reasoning primarily based on?
- a) Probability and chance
 - b) Specific premises and general principles
 - c) Creativity and intuition
 - d) Emotional responses
- 12) In inductive reasoning, what type of conclusion is typically drawn based on a set of observations or evidence?
- a) A necessarily true conclusion
 - b) A conclusion that is likely but not guaranteed to be true
 - c) A creative and imaginative conclusion
 - d) A conclusion that is completely unrelated

- Q.2 Write short answer (Any Four) 12**
- a) What is cognitive Psychology? Explain brief history
 - b) Explain four historical schools of Psychology
 - c) What is Perception?
 - d) Explain Problem solving cycle.
 - e) What is deductive reasoning? Explain
 - f) What is Decision making? Explain
- Q.3 Write short answer/Short Notes. (Any Two) 12**
- a) Explain Research methods in cognitive psychology
 - b) Explain the deficits / disruption in perception
 - c) Explain direct perception theory of J. J. Gibson
 - d) Explain deductive and inductive reasoning.
- Q.4 Board Answers. (Any One) 12**
- a) Explain top down and bottom up approach of perception
 - b) Explain Investment theory of creativity and judging creativity?
- Q.5 Answer the following question in details. 12**
- What is problem solving? Explain types of problem solving and obstacles in problem solving.

प्र.5 खालील प्रश्नाचे विस्तृत उत्तर लिहा.
आक्रमकता म्हणजे काय? आक्रमकतेचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

Seat
No.

M.A. (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination: Oct/Nov-2023

APPLIED PSYCHOLOGY

Applied Social Psychology (230126102)

Day & Date: Sunday, 07-01-2024
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative.**12**

- 1) _____ is an internal source of attraction.
 - a) Need for Affiliation
 - b) Need for Aggression
 - c) Need for Acceptance
 - d) Need for Achievement
- 2) According to psychologist Elaine Hatfield (In 1988), there are _____ two types of love.
 - a) Liking vs. Loving Love
 - b) Compassionate vs. Passionate Love
 - c) Empty Love vs. Romantic Love
 - d) Intimacy vs. commitment Love
- 3) _____ Theory stated that aggression is reflected by the motive to harm others.
 - a) Biological Theory
 - b) Socio-Cultural Theory
 - c) Drive Theory
 - d) Social Learning Theory
- 4) _____ helps couples to address existing conflicts, understand the underlying causes of disputes and finding healthy resolutions.
 - a) Workplace counseling
 - b) Group Counseling
 - c) Teenage Counseling
 - d) Marriage Counseling
- 5) _____ refers to voluntary actions that are intended to benefit or help others.
 - a) Empathy behavior
 - b) Cooperation behavior
 - c) Pro-social behavior
 - d) Adjustment behavior
- 6) _____ is an environmental factor that can reduce pro-social behavior.
 - a) Visibility
 - b) Environmental Clarity
 - c) Darkness
 - d) Blindness
- 7) _____ is not an internal factor that influences on prosocial behavior.
 - a) Similarity and responsibility
 - b) Gratitude
 - c) Dignity
 - d) Empathy
- 8) In _____ Bystanders may hesitate to act or help because they believe others present will also help.
 - a) Acceptance of Responsibility
 - b) Confusion of Responsibility
 - c) Altruism of Responsibility
 - d) Diffusion of Responsibility
- 9) _____ is the process of exchanging information, thoughts, ideas, or feelings between individuals or groups.
 - a) Communication
 - b) Perception
 - c) Cooperation
 - d) Donation

- 10) _____ is a psychological concept that suggests the release of pent-up emotions or aggression.
- a) Story telling
 - b) Amplify the feeling
 - c) Catharsis
 - d) Repression of feeling
- 11) _____ is a process of exchanging information, thoughts, and feelings in a way that promotes understanding, trust, and positive relationships.
- a) Professional Communication
 - b) Purposeless Communication
 - c) Healthy Communication
 - d) Unhealthy Communication
- 12) _____ referred to as intimate partner violence or family violence, like abusive behaviors within the relationship.
- a) Domestic Violence
 - b) Ragging
 - c) Intra personal conflict
 - d) Intragroup Aggression

Q.2 Write Short Answers (Any Four)**12**

- a) What is Anger?
- b) Explain role of proximity in External determinants of attraction.
- c) Explain the types of non-verbal communication.
- d) Explain the factors that reduce the helping nature.
- e) Explain the "Drive Theory" of Aggression.
- f) Explain the role of physical attractiveness in external determinants of attraction.

Q.3 Broad Answer (Any Two)**12**

- a) What is pro-social behavior? How to increase prosocial behavior?
- b) What is Aggression? Explain the levels of aggression.
- c) Define communication and explain the communication skills.
- d) What is interpersonal attraction? Explain internal, external and interactive (social) determinants of attraction.

Q.4 Broad Answer (Any One)**12**

- a) What is communication? Explain the types of verbal communication.

OR

- b) Explain the 5 steps in understanding the bystander's effect in deciding to help or not.

Q.5 Broad Answer.**12**

What is aggression? Explain various forms/types of aggressions.

Seat No.	
----------	--

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Research Methodology (230126105)

Day & Date: Thursday, 11-01-2024
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

12

- 1) संशोधन प्रक्रियेत जी पहिली पायरी आहे.
 - अ) डेटा संकलन पद्धत
 - ब) संशोधन समस्या परिभाषित करा
 - क) संशोधन रचना परिभाषित करा
 - ड) अहवाल लेखन
- 2) गृहीतकाचा दुसरा निकष ---- असे नमूद करतो.
 - अ) साधे
 - ब) संबंध
 - क) जटिल
 - ड) अप्रत्यक्ष
- 3) ---- म्हणजे लोकसंख्येचा प्रतिनिधी
 - अ) डेटा
 - ब) परिवर्तनीय
 - क) नमुना
 - ड) गृहीतक
- 4) खालीलपैकी कोणती नमुना पद्धत संभाव्यता नमुना पद्धतीचा प्रकार आहे.
 - अ) अपघाती नमुना
 - ब) कोटा नमुना
 - क) जजमेंटल सॅम्पलिंग
 - ड) साधे यादृच्छिक नमुने
- 5) बुक्स जर्नसल हे ---- डेटाचे उदाहरण आहे.
 - अ) प्राथमिक
 - ब) द्वितीय
 - क) विश्लेषण
 - ड) यापैकी नाही
- 6) ---- हे डेटाचे संकलन मोजमाप आणि विश्लेषणासाठी ब्लूप्रिंट आहे.
 - अ) नमुना
 - ब) अहवाल लेखन
 - क) संशोधन आरखडा
 - ड) निवड समस्या
- 7) संशोधन डिझाइनचे मुख्य तांत्रिक कार्य ---- नियंत्रित करणे आहे.
 - अ) गृहीतक
 - ब) प्रचरण
 - क) नमुना
 - ड) डेटा
- 8) प्रयोगशाळेत प्रयोग नियंत्रण चलांना ---- असेही म्हणतात.
 - अ) IV
 - ब) DV
 - क) Extraneous
 - ड) यापैकी नाही

Seat
No.

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Research Methodology (230126105)

Day & Date: Thursday, 11-01-2024
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative.

12

- 1) In Research process which is the first step
 - a) Data collection method
 - b) Define Research problem
 - c) Define research design
 - d) Report writing
- 2) Second criteria of hypothesis it states the _____.
 - a) Simple
 - b) Relation
 - c) Complex
 - d) Indirect
- 3) _____ means representative of population.
 - a) Data
 - b) Variable
 - c) Sample
 - d) Hypothesis
- 4) Which of the following sampling method is type of probability sampling method.
 - a) Accidental sampling
 - b) Quota sampling
 - c) Judgmental sampling
 - d) Simple random sampling
- 5) Books Journals is an example of _____ data.
 - a) Primary
 - b) Secondary
 - c) Analyzed
 - d) None of these
- 6) _____ is blueprint for the collection measurement and analysis of data.
 - a) Sampling
 - b) Report writing
 - c) Research design
 - d) Selection problem
- 7) The main technical function of research design is to control _____.
 - a) Hypothesis
 - b) Variance
 - c) Sample
 - d) Data
- 8) In Laboratory experiment control variables also called as _____.
 - a) IV
 - b) DV
 - c) Extraneous
 - d) None of these
- 9) Correlation coefficients range from _____.
 - a) -1 to +1
 - b) 0 to +1
 - c) -1 to 0
 - d) -2 to +2
- 10) In computer the binary system uses two symbols _____.
 - a) 0 & 1
 - b) 3 & 4
 - c) 1 to 9
 - d) 0 & 10
- 11) Male and female is an example of _____ variables.
 - a) Polytomies
 - b) Dichotomies
 - c) Trichotomies
 - d) Complex

- 12) If researcher want to define research problem which necessary point should be follow.
- a) Available literature
 - b) Rephrasing the research problem
 - c) Understanding the nature of the problem
 - d) All the above

Q.2 Write short answers. (Any Four) 12

- a) Define case study research design.
- b) What is data collection?
- c) Define probability sampling.
- d) How to write research references?
- e) Define any two types of variables.
- f) Details of Observation method.

Q.3 Write Short Answers/Short Notes (Any Two) 12

- a) Discuss guideline for evaluation research.
- b) Explain sampling method.
- c) Explain variables and types.
- d) Define questionnaire method.

Q.4 Write the detail answer. (Any One) 12

- a) Explain field experiment.
- b) Discuss about APA format research report writing.

Q.5 Write the detail answer. 12

What is research? Explain details of problem selection and hypothesis.

Seat
No.

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Psychology of Personality (230126106)

Day & Date: Friday, 29-12-2023
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

12

- 1) _____ is the set of psychological traits.
 - a) Value
 - b) Personality
 - c) Ethics
 - d) Nature
- 2) The _____ domain deals with mental mechanisms of personality.
 - a) Intrapsychic
 - b) Social
 - c) Cultural
 - d) Adjustment
- 3) _____ model of personality describe regarding interpersonal traits.
 - a) 16 PF
 - b) OCEAN
 - c) PEN
 - d) Circumplex
- 4) _____ refers to the complete set of genes an organism possesses.
 - a) Genome
 - b) Phenotype
 - c) Genetic junk
 - d) Eugenics
- 5) Who developed NEO personality inventory?
 - a) Eysenck
 - b) R. B. Cattell
 - c) Costa and McCrae
 - d) Goldberg
- 6) Following which techniques measure brain activity.
 - a) MRI
 - b) EEG
 - c) PET
 - d) All of these
- 7) _____ stability is the maintenance of individual position within a group.
 - a) Mean level
 - b) Rank order
 - c) Personality coherence
 - d) None of these
- 8) Which research design is interested in examining the life of one person in depth?
 - a) Correlation
 - b) Case study
 - c) Experimental
 - d) Survey
- 9) The ego operates according to the _____ principle.
 - a) Reality
 - b) Pleasure
 - c) Moral
 - d) Instincts
- 10) Who developed theory of natural selection.
 - a) Eysenck
 - b) Cattell
 - c) Allport
 - d) Darwin
- 11) _____ occurs when there is a direct conflict between the ID and the Ego.
 - a) Objective anxiety
 - b) Moral anxiety
 - c) Neurotic anxiety
 - d) None of these

- 12) Projective techniques is an source of _____.
- a) S data
 - b) O data
 - c) L data
 - d) T data

- Q.2 Write short answer (Any Four) 12**
- a) Brief introduction of rank order stability.
 - b) State importance of twin study.
 - c) What is genome?
 - d) Brief introduction about Indian trait taxonomy.
 - e) Explain brain activity measurement techniques.
 - f) Define Adjustment domain.
- Q.3 Write Short answers / short notes (any two) 12**
- a) Describe any two research design in personality.
 - b) Define any three defense mechanisms.
 - c) Explain circumplex taxonomies of personality.
 - d) Write short note on behavioral genetic method.
- Q.4 Write the detail answer (Any one) 12**
- a) Give Detail information about Eysenck model of personality.
 - b) What is personality? Explain elements of personality.
- Q.5 Write the detail answer. 12**
- Give details about psychosexual stages of personality development.

Seat No.	
----------	--

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Sport Psychology (230126104)**

Day & Date: Saturday, 30-12-2023
Time: 03:00 PM To 04:30 PM

Max. Marks: 30

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 बहुपर्यायी प्रश्न.

06

- 1) — खेळ आणि ऍथलेटिक कामगिरीचे मनोवैज्ञानिक पैलू समजून घेण्यावर आणि वर्धित करण्यावर लक्ष केंद्रित करते.
अ) फॉरेन्सिक मानसशास्त्र ब) क्रीडा मानसशास्त्र
क) विकासात्मक मानसशास्त्र ड) समुपदेशन मानसशास्त्र
- 2) — यांना क्रीडा मानसशास्त्राचे जनक मानले जाते.
अ) कोलमन ग्रिफिथ ब) नॉर्मन ट्रिपलेट
क) हॉवर्ड गार्डनर ड) जॉन वॉटसन
- 3) — मध्ये लवचिकता, आत्मविश्वास आणि दबावाखाली लक्ष केंद्रित करण्यासाठी क्षमता समाविष्ट आहे.
अ) मानसिक तयारी ब) प्रेरणा
क) टीम डायनॅमिक्स ड) मानसिक कणखरपणा
- 4) — चा संदर्भानुसार गुण वैशिष्ट्यचा संच, वर्तन, विचारांचा प्रघात च्या आधारे दोन व्यक्ती एकमेकांपेक्षा भिन्न असल्याचे स्पष्ट करत येते.
अ) बुद्धिमत्ता ब) वृत्ती
क) व्यक्तिमत्त्व ड) क्षमता
- 5) — व्यक्तिमत्त्वाचा दृष्टिकोन नाही.
अ) मनोविश्लेषणवादी दृष्टीकोन ब) वर्तणूक दृष्टीकोन
क) मानवतावादी दृष्टीकोन ड) निरीक्षणात्मक दृष्टीकोन
- 6) — हा प्रक्षेपण तंत्रांचा एक प्रकार आहे
अ) रोर्शच इंकब्लॉट टेस्ट ब) केस स्टडी
क) स्व-निवेदन प्रश्नावली ड) मुलाखत

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

06

- अ) क्रीडा मानसशास्त्रात मानसिक तयारी म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ब) क्रीडा मानसशास्त्रामध्ये संघ गतिशीलतेची भूमिका स्पष्ट करा
- क) व्यक्तिमत्त्व म्हणजे काय? थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ड) स्व-निरीक्षणाचे फायदे स्पष्ट करा.

प्र.3 टीपा लिहा.

06

खेळ/क्रीडा प्रकारात व्यायामाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

12

प्र.4 दीर्घोत्तरी प्रश्न (कोणताही एक)

अ) क्रीडा म्हणजे काय? क्रीडा मानसशास्त्रात कामगिरीचे विश्लेषण करणे का महत्त्वाचे आहे? ते स्पष्ट करा.

ब) प्रोजेक्टिव्ह तंत्र म्हणजे काय? व्यक्तिमत्त्व मूल्यांकनाचे स्वरूप म्हणून प्रोजेक्टिव्ह तंत्राचे प्रकार स्पष्ट करा.

Seat
No.

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Sport Psychology (230126104)**

Day & Date: Saturday, 30-12-2023
Time: 03:00 PM To 04:30 PM

Max. Marks: 30

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives. 06

- 1) _____ focuses on understanding and enhancing the psychological aspects of games and athletic performance.
 - a) Forensic Psychology
 - b) Sport Psychology
 - c) Developmental Psychology
 - d) Counseling Psychology
- 2) _____ regarded as the father of sports psychology.
 - a) Coleman Griffith
 - b) Norman Triplett
 - c) Howard Gardner
 - d) John Watson
- 3) _____ involves resilience, confidence, and the ability to stay focused under pressure.
 - a) Mental Preparation
 - b) Motivation
 - c) Team Dynamics
 - d) Mental Toughness
- 4) _____ refers to the unique set of traits, behaviors, thoughts, and patterns that define an individual and distinguish them from others.
 - a) Intelligence
 - b) Attitude
 - c) Personality
 - d) Ability
- 5) _____ is not an approach of Personality?
 - a) Psychodynamic Approach
 - b) Behavioral Approach
 - c) Humanistic Approach
 - d) Observational Approach
- 6) _____ is a type of projective techniques.
 - a) Rorschach Inkblot Test
 - b) Case Study
 - c) Self Report Inventory
 - d) Interview

Q.2 Write short answer (Any Two) 06

- a) What is mental preparation in sport psychology? Explain in brief.
- b) Explain the role of dynamics in Sport Psychology.
- c) What is Personality? Explain in brief.
- d) Explain the benefits of self-observation.

Q.3 Short Answers / Short Notes 06

Explain the importance of exercise in sport.

Q.4 Broad Answer (Any One) 12

- a) What is sport? Explain why the performance analysis is important in sport psychology?
- b) What is projective technique? Explain the types of projective techniques as form of personality assessment.

- 9) खालीलपैकी कोणते सामाजिक कौशल्ये नाही?
 अ) सामाजिक समायोजनशीलता ब) सामाजिक संवेदना
 क) भावनिक अस्थिरता ड) आविष्करणक्षमता
- 10) पुढीलपैकी कोणता आक्रमक वर्तनाचा मूलभूत स्रोत आहे?
 अ) समाजाभिमुख वर्तन ब) सकारात्मक भावना
 क) वैफल्य ड) स्वसंकल्पना
- 11) ——— यांच्या मते प्रशिक्षणाने तदनुभूती वाढविता येते.
 अ) सिसेरो ब) ब्राऊन
 क) डोलार्ड ड) वेंज
- 12) खालीलपैकी कोणता अभाषिक संप्रेषणाचा संकेत आहे?
 अ) अनुसारिता संकेत ब) आज्ञापालन संकेत
 क) स्थलकालात्मक संकेत ड) परस्परपूरकता संकेत
- 13) आंतरवैयक्तिक आकर्षणालाच ——— असेही म्हटले जाते.
 अ) वैयक्तिक आकर्षण ब) सामाजिक आकर्षण
 क) भौतिक आकर्षण ड) भावनिक आकर्षण
- 14) ——— वर्तनाद्वारे इतरांना सहेतुक इजा करण्याचा प्रयत्न केला जातो.
 अ) आक्रमक ब) आनंदी
 क) तदनुभूती ड) समाजाभिमुख
- 15) पुढीलपैकी कोणत्या कारणांमुळे लोक इतरांना मदत करतात?
 अ) सामाजिक बहिष्कार ब) स्व-नियंत्रण
 क) स्पर्धात्मक परहित वृत्ती ड) समाज विघातक वर्तन
- 16) खालीलपैकी कोणता अभाषिक संप्रेषणाचा संकेत नाही?
 अ) निर्वर्तनात्मक संकेत ब) सामाजिक वैधता संकेत
 क) मानवी कौशल्याधिष्ठीत संकेत ड) मध्यस्थात्मक संकेत

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

16

- अ) संप्रेषणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
 ब) अस्वीकार किंवा त्यजनाचे परिणाम वर्णन करा.
 क) आक्रमक वर्तनासाठीच्या प्रतिबंधात्मक आणि नियंत्रण तंत्रांचे वर्णन करा.
 ड) संप्रेषणाची विविध कौशल्ये संक्षिप्त वर्णन करा.
 इ) आकर्षणाची आंतरक्रियाकारी निर्धारके वर्णन करा.
 ई) समाजाभिमुख वर्तनात वाढ कशी करता येईल?

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) अभाषिक संप्रेषणाचे संकेत संक्षिप्त स्पष्ट करा.
 ब) घनिष्ठ नातेसंबंध म्हणुन कुटुंब, मैत्री आणि प्रेम यावर लिहा.
 क) समाजाभिमुख वर्तनावर परिणाम करणाऱ्या आंतरिक आणि बाह्य घटकांवर लिहा.
 ड) आक्रमकतेची रूपे किंवा प्रकार स्पष्ट करा.

- प्र.4 खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 16
- अ) आकर्षणाचे आंतरिक आणि बाह्य निर्धारके वर्णन करा.
- ब) आक्रमकतेची व्याख्या द्या. आक्रमक वर्तनाची कारणे स्पष्ट करा.
- प्र.5 खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा. 16
- समाजाभिमुख वर्तनामागील प्रेरणा वर्णन करा.

Seat No.	
----------	--

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (Old) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Applied Social Psychology (MAAP01103)

Day & Date: Tuesday, 09-01-2024
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

16

- 1) _____ is an internal determinants of attraction.
 - a) Motivation
 - b) Social
 - c) Physical Attraction
 - d) Affect
- 2) The social Learning approach of aggression was presented by _____.
 - a) Albert Bandura
 - b) Konrad Lorenz
 - c) Dr. Sigmund Freud
 - d) Muzafer Sherif
- 3) Who studied the adolescent's empathy in depth?
 - a) Howard Kelley
 - b) Muzafer Sherif
 - c) Gleason
 - d) Albert Bandura
- 4) Which of the following is a not communication skills?
 - a) Presentation
 - b) Group Cohesiveness
 - c) Interview
 - d) Group Discussion
- 5) According to _____ affiliation tendency has a neurobiological basis.
 - a) Rowe
 - b) Benjamin
 - c) Murray
 - d) Schachter
- 6) _____ aggression is higher in women than men.
 - a) Non-Verbal
 - b) Social
 - c) Physical
 - d) Verbal
- 7) Which of the following is an aspect of empathy?
 - a) Negative
 - b) Emotional
 - c) Social Exclusion
 - d) Cohesiveness
- 8) Which of the following is a type of communication?
 - a) Only Verbal
 - b) Verbal and Non-Verbal
 - c) Only Non-Verbal
 - d) None of these
- 9) Which of the following is a not social skill?
 - a) Social adaptability
 - b) Social perception
 - c) Emotional Instability
 - d) Expressiveness
- 10) Which of the following is the basic source of aggressive behavior?
 - a) Pro-Social Behavior
 - b) Positive Emotions
 - c) Frustration
 - d) Self-Concept

- प्र.4 खालील प्रश्नांची सखोल उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) 16
- अ) व्यक्तिमत्वाचे पंच घटक प्रारूप स्पष्ट करा.
- ब) व्यक्तिमत्व संशोधनाचा प्रायोगिक आराखडा स्पष्ट करा.
- प्र.5 खालील प्रश्नाचे सखोल उत्तर लिहा. 16
- व्यक्तिमत्व व्याख्या लिहून व्यक्तिमत्व ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Seat
No.

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - I) (Old) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023
Personality Psychology**

Day & Date: Thursday, 11-01-2024
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options.**16**

- 1) Oedipal conflict occur in _____ stage.
 - a) Oral
 - b) Anal
 - c) Phallic
 - d) Latency
- 2) Ego is engaged in _____ thinking process.
 - a) Primary
 - b) Secondary
 - c) Neutral
 - d) None of these
- 3) _____ is the final stage of psychosexual developmental stage.
 - a) Oral
 - b) Anal
 - c) Genital
 - d) Latency
- 4) _____ focused on universal instincts aggression and sexuality.
 - a) Freud
 - b) Jung
 - c) Erikson
 - d) Rogers
- 5) Type _____ people are very ambitious.
 - a) A
 - b) B
 - c) C
 - d) D
- 6) Personality is a _____ organization.
 - a) Psychological
 - b) dynamic
 - c) stable
 - d) none of these
- 7) There are _____ levels of personality analysis.
 - a) 3
 - b) 4
 - c) 5
 - d) 6
- 8) California Psychological Inventory is a _____ test.
 - a) Projective technique
 - b) self- report
 - c) rating scale
 - d) None of these
- 9) _____ neurotransmitter plays an important role in depression.
 - a) dopamine
 - b) serotonin
 - c) GABA
 - d) none of these
- 10) Neurotransmitters are secreted through _____.
 - a) Dendrites
 - b) terminal buttons
 - c) synapse
 - d) none of these
- 11) _____ neurotransmitter plays an important role in novelty seeking.
 - a) Dopamine
 - b) serotonin
 - c) GABA
 - d) None of these

- प्र.4 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) 16
अ) कायिक आणि स्वयंचलीत मज्जासंस्थेचे कार्य स्पष्ट करा.
ब) शारीरिक मानसशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- प्र.5 दीर्घोत्तरी प्रश्न. 16
संप्रेरके आणि वर्तनाच्या संबंधाविषयी चर्चा करा.

Seat No.	
----------	--

M.A. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
Applied PSYCHOLOGY
Physiological Psychology (MAAP01201)

Day & Date: Monday, 18-12-2023
 Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative.

16

- 1) _____ area is related to speech production.
 - a) Pituitary
 - b) Forebrain
 - c) Hippocampus
 - d) Broca's area
- 2) Autonomous Nervous system control on _____ types of action.
 - a) Involuntary
 - b) Voluntary
 - c) Sympathetic
 - d) None of these
- 3) The supportive cells of neurons is also called as _____.
 - a) Bipolar cell
 - b) Axon cell
 - c) Glial cell
 - d) Motor neuron
- 4) Human body has _____ pairs of chromosomes.
 - a) 46
 - b) 23
 - c) 26
 - d) 29
- 5) Herman Helmholtz find out the speed of nerve impulse is near about _____.
 - a) 02-04 m/s
 - b) 20-50 m/s
 - c) 10-20 m/s
 - d) 05-10 m/s
- 6) According to Rene Descartes the body is control by _____.
 - a) Mind
 - b) Soul
 - c) External Factor
 - d) Self-concept
- 7) The electrical activity in the brain recorded through _____.
 - a) EEG
 - b) ECG
 - c) EMG
 - d) SCL
- 8) Pneumoencephalography is the subtype of _____ technique.
 - a) MRI
 - b) PET
 - c) X-ray
 - d) EEG
- 9) _____ are specialized chemical substances released by the terminal buttons of the presynaptic neuron.
 - a) Neurotransmitters
 - b) CNS
 - c) Axon
 - d) Nerve impulse
- 10) Inactive state of neurons also called as _____.
 - a) Action potential
 - b) Neutral potential
 - c) Resting potential
 - d) None of these

- 9) जेव्हा नमुना छोटा असतो तेव्हा ---- या चाचणीचा उपयोग केला जातो.
 अ) 't' चाचणी ब) Z चाचणी
 क) F चाचणी ड) यापैकी नाही
- 10) समाश्रयन विश्लेषण याचा वापर ---- करण्यासाठी होतो.
 अ) उच्च ब) नमुना
 क) प्रसामान्यवक्र ड) पूर्वकथन
- 11) साध्या रेखीव समाश्रयन मध्ये ---- संख्या स्थिर असतात.
 अ) एक ब) दोन
 क) तीन ड) चार
- 12) दोन वस्तू किती मर्यादा पर्यंत भिन्न आहेत याचे ज्ञान ---- गुणांकवर आधारित असते.
 अ) वी-किरण आलेख ब) सहसंबंध
 क) सामान्य वक्र ड) प्रचरण
- 13) समाश्रयन ही संकल्पना ---- यावर आधारित असते.
 अ) काय-वर्ग चाचणी ब) सहसंबंध गुणांक
 क) प्रसामान्य वक्र ड) संभाव्यता
- 14) ---- मोजमापात सामग्रीचे समान दोन भागात विभाजन होते.
 अ) मध्य ब) मध्यगा
 क) बहुलक ड) प्रचरण
- 15) काय-वर्ग चाचणीचा उपयोग अभ्युपगम चाचण्याबरोबर ---- अनुमापणासाठी होतो.
 अ) क्रम भेद दर्शक ब) नाममात्र मापणी
 क) गुणोत्तर ड) अंशिक
- 16) जेव्हा दोन परिवर्तकात कसलाही रेषीय सहसंबंध नसेल तर त्यास ---- म्हणतात.
 अ) शून्य ब) धन सहसंबंध
 क) रेषीय सहसंबंध ड) ऋणात्मक सहसंबंध

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

16

- अ) सहसंबंध गुणांक म्हणजे काय?
 ब) समाश्रयन म्हणजे काय?
 क) समुहा अंतर्गत प्रचरण म्हणजे काय?
 ड) सहसंबंध नाही याचे एक उदाहरण सांगा.
 इ) द्विमार्गी प्रचरण विश्लेषण म्हणजे काय?
 ई) व्यूहरचनात्मक समाश्रयन म्हणजे काय?

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

16

- अ) अंशिक सहसंबंधाचे स्वरूप सांगा.
 ब) काय-वर्ग चाचणीचे वैशिष्ट्ये सांगा.
 क) संभाव्यताचे स्वरूप सांगा.
 ड) प्रचरण विश्लेषण चे स्वरूप सांगा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

- अ) महाविद्यालयाच्या 150 विद्यार्थ्यांनी सांस्कृतिक कार्यक्रम पाहिला. या कार्यक्रमाबाबत त्यांचे मत विचारले असता. 80 विद्यार्थ्यांना कार्यक्रम पसंत पडला 40 विद्यार्थ्यांना आवडला नाही तर 30 विद्यार्थ्यांना तदस्थ प्रतिक्रिया दिली या तीन गटामधील मतामध्ये सार्थ अंतर आहे का? ते काय-वर्ग चाचणीच्या सहाय्याने ठरवा.
- ब) एका अभ्यासात नोकरी करणाऱ्या आईची मुले आणि नोकरी न करणाऱ्या आईच्या मुलांना भावनिक परिपक्वता हि चाचणी सोडविण्यास दिली असता. खालील गुणांक आले. या माहितीच्या आधारे नोकरी करणारी आईची मुले आणि नोकरी न करणारी आईची मुले भावनिक परिपक्वता यांच्यातील सहसंबंध कार्ल स्पिरसन च्या आधारे सहसंबंध गुणांक काढा.

नोकरी करणाऱ्या आईच्या मुलांचा गुणांक	नोकरी न करणाऱ्या आईच्या मुलांचा गुणांक
49	56
52	58
51	54
50	53
48	54
51	55
50	56
49	57
51	54
52	55

प्र.5 खालील प्रश्नाचे सविस्तरपणे उत्तर लिहा.

14 ते 15 वयोगटातील मुलांची बुद्धिमत्ता चाचणी घेतली, त्यांचे वय आणि बुद्धीगुणांक खालील प्रमाणे आहेत. या आधारे वय आणि बुद्धीगुणांक यांच्यातील सहसंबंध कार्ल स्पिरसन च्या आधारे सह संबंध गुणांक काढा.

वय	बुद्धीगुणांक
14	100
14	101
14	100
14	102
14	104
15	105
15	104
15	106
15	105
15	104

Seat
No.

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - II) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov - 2023
Statistics in Psychology (MAAP01202)**

Day & Date: Tuesday, 19-12-2023
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

- Instructions:** 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Use of Calculator and statistical tables is allowed. Statistical tables will be provided if required.

Q.1 Multiple Choice Questions.**16**

- 1) _____ Developed by 't' test.
 - a) William Gosset
 - b) Fisher
 - c) Marshal
 - d) Spearman
- 2) Ronald Fisher the statistician developed _____ Test.
 - a) 't' test
 - b) Chi-square test
 - c) F test
 - d) Z test
- 3) When the amount of change in one variable leads to a constant ratio of change in the other variable, then correlation is said to be _____.
 - a) Linear
 - b) Non-Linear
 - c) Positive
 - d) Negative
- 4) Calculated value of chi-square is always _____.
 - a) Positive
 - b) Negative
 - c) Zero
 - d) None of these
- 5) The analysis of Variance table is also called _____.
 - a) Chi-square table
 - b) Log table
 - c) F table
 - d) Simple diagram
- 6) The range of partial correlation is between _____.
 - a) 0 to 1
 - b) -1 to +1
 - c) 2 to 0
 - d) 1 to 5
- 7) When the number of groups is more than two _____ used.
 - a) Chi-square test
 - b) 't' test
 - c) Z test
 - d) Analysis of variance
- 8) Regression coefficient is independent of _____.
 - a) Origin
 - b) Scale
 - c) Zero
 - d) None of these
- 9) When sample is small _____ Test is applied.
 - a) 't'-test
 - b) Z test
 - c) F test
 - d) None of these
- 10) Regression analysis is used to for _____.
 - a) High
 - b) Sampling
 - c) Normal curve
 - d) Predication

- b) In a study, children of working mothers and children of non-working mothers were given a test of emotional maturity. The following coefficients were obtained. Based on this information, calculate the correlation coefficient based on Karl Pearson correlation between emotional maturity of children of working mothers and children of non-working mothers. Use Karl Pearson coefficient.

Score of Children of Employed Mothers	Score of Children of non-working Mothers
49	56
52	58
51	54
50	53
48	54
51	55
50	56
49	57
51	54
52	55

Q.5 Answer the following question in details.

16

Children aged 14 and 15 were given an intelligence test, their age and IQ are as follows. Based on this, calculate the correlation coefficient between age and IQ based on Carl Pearson.

age	IQ score
14	100
14	101
14	100
14	102
14	104
15	105
15	104
15	106
15	105
15	104

- प्र.4 खालील प्रश्नाचे सखोल उत्तर लिहा. (कोणताही एक) 16
कथा वस्तू आसंवेदन चाचणी स्पष्ट करा.
किंवा
स्व संकल्पनेच्या विकास स्पष्ट करा.
- प्र.5 खालील प्रश्नाचे सखोल उत्तर लिहा. 16
वैयक्तिक व्याकृती सिद्धांत स्पष्ट करा.

- 9) ---- हे अनेकदा अव संपादनशीलता, सामाजिक एकाकी आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील एकंदर अनास्था यांमध्ये रुपांतरित होते.
 अ) स्वाभिमान ब) कंटाळा
 क) बक्षीस ड) शिक्षक
- 10) ---- गणना कौशल्यांवर परिणाम करू शकतात आणि संख्या आणि गणितातील तथ्ये समजण्यात अडचण येऊ शकते.
 अ) डिस्कॅल्क्युलिया ब) डिस्प्रेक्सिया
 क) डिस्लेक्सिया ड) ADHD
- 11) 1942 मध्ये कार्ल रॉजर्स यांनी ---- वर पुस्तक प्रकाशित केले.
 अ) समुपदेशन मानसशास्त्र ब) असामान्य मानसशास्त्र
 क) समुपदेशन आणि मानसोपचार ड) समुपदेशन आणि व्यावसायिक सिध्दांत
- 12) भेटवस्तु मुलाची IQ श्रेणी ---- वर आहे.
 अ) 70 ते 90 IQ ब) 90 ते 110 IQ
 क) 50 ते 70 IQ ड) 50 IQ च्या खाली
- 13) निराशा हे आत्महत्येचा धोका वाढवणारे ---- घटक आहे.
 अ) सामाजिक ब) वैयक्तिक
 क) जैविक ड) सांस्कृतिक
- 14) ---- घटक प्रगल्भपणे हुशार मुलावर किंवा विद्यार्थ्यांवर नकारात्मक परिणाम करतात.
 अ) कमी स्वाभिमान ब) टाळण्याची वर्तणूक
 क) परिपूर्णता ड) यापैकी सर्व
- 15) समाजात पुरुषांच्या आत्महत्येची टक्केवारी महिलांपेक्षा ---- आहे.
 अ) उच्च ब) समान
 क) निम्न ड) यापैकी नाही
- 16) ---- वयोगटातील लोकसंख्येला आत्महत्येचा धोका जास्त असतो.
 अ) 6 ते 12 ब) 20 ते 29
 क) 45 ते 60 ड) अ आणि ब दोन्ही

प्र.2 उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

16

- अ) स्वतःची हानी म्हणजे काय?
 ब) समुपदेशन आणि महत्त्व परिभाषित करा.
 क) करिअर माहिती स्पष्ट करा.
 ड) करिअर समुपदेशनाच्या व्याप्तीचे वर्णन करा.
 इ) बालपणातील चिंता परिभाषित करा.
 ई) डिस्ग्राफिया म्हणजे काय?

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) समुपदेशनाचा 1900-1909 दशकाचा इतिहास स्पष्ट करा.
 ब) वैशिष्ट्य आणि घटक सिध्दांत बदल चर्चा करा.
 क) कमी-अधिक गुणवान मुलांच्या समस्यांबद्दल लिहा.
 ड) आत्महत्येशी संबंधित वैयक्तिक आणि सामाजिक घटक लिहा.

- प्र.4 खालील प्रश्नांची सखोल उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) **16**
- अ) समुपदेशनातील मुलभूत तत्त्वे आणि कौशल्यांचे वर्णन करा.
- ब) शिकण्याची अक्षमता म्हणजे काय, शिकण्याच्या अक्षमतेचे प्रकार.
- प्र.5 खालील प्रश्नाचे सखोल उत्तर लिहा. **16**
- मुले आणि पौगंडावस्थेतील करिअर समुपदेशनाचे स्वरूप आणि महत्त्व याबद्दल चर्चा करा.

Seat No.	
----------	--

**M.A. (Applied Psychology) (Semester - III) (New) (CBCS) Examination:
Oct/Nov-2023**

Counselling Psychology (MAAP01301)

Day & Date: Friday, 05-01-2024
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 16

- 1) _____ emphasize growth as well as remediation over the course of life span in various areas of life.

a) Guidance	b) Law
c) Education	d) Counseling
- 2) _____ was the first person to set up a systematized guidance program in the public schools.

a) Carl Rogers	b) Smith
c) Jesse B. Davis	d) Anne Anastasi
- 3) Who is the founder of guidance?

a) Frank parsons	b) Crites
c) Carl Rogers	d) MacDonails
- 4) _____ is a normal response to very abnormal situation. (e.g. Natural Disaster)

a) Laziness	b) Alertness
c) Helplessness	d) Trauma
- 5) Which of the following is an unethical behavior in counseling?

a) Introspection	b) Physical intimacy
c) Ability to laugh	d) Empathy
- 6) _____ factors influence on the selection of a career.

a) Age	b) Gender
c) Family background	d) All of these
- 7) According to Crites a positive correlation exist between career and _____.

a) Personal Adjustment	b) Mental Illness
c) Stress	d) Addiction
- 8) _____ means difficulties with reading, writing and math are recognizable problems during the school years.

a) Sleep disturbance	b) Learning disability
c) Helplessness	d) Low confidence
- 9) _____ often transforms into underachievement, social isolation, and an overall disinterest in academics.

a) Self esteem	b) Boredom
c) Reward	d) Teachers
- 10) _____ can impact on calculation skills and difficulty understanding numbers and math facts.

a) Dyscalculia	b) Dyspraxia
c) Dyslexia	d) ADHD

- 11) In 1942 Carl Rogers published book on _____.
- a) Counseling psychology
 - b) Abnormal psychology
 - c) Counseling & Psychotherapy
 - d) Counseling and Occupational theory
- 12) Gifted child IQ range have on above _____.
- a) 70 to 90 IQ
 - b) 90 to 110 IQ
 - c) 50 to 70 IQ
 - d) Below 50 IQ
- 13) Hopelessness is _____ factors to increase risk of suicide.
- a) Social
 - b) Individual
 - c) Biological
 - d) Cultural
- 14) _____ factor negatively affect on profoundly gifted child or student.
- a) Low Self-esteem
 - b) Avoidance Behaviors
 - c) Perfectionism
 - d) All of these
- 15) In Society male Suicidal percentage is _____ than female.
- a) higher
 - b) equal
 - c) lower
 - d) none of these
- 16) _____ age group population higher risk of suicide.
- a) 6 to 12
 - b) 20 to 29
 - c) 45 to 60
 - d) both A and B

Q.2 Write answers. (Any 4 out of 6)**16**

- a) What is Self harm?
- b) Define counseling and importance.
- c) Explain career information.
- d) Describe scope of career counseling.
- e) Define anxiety in childhood.
- f) What is dysgraphia?

Q.3 Answer the following questions. (Any 2 out of 4)**16**

- a) Explain 1900 - 1909 decade history of counseling.
- b) Discuss about trait and factor theory.
- c) Write about underachiever gifted child problems.
- d) Write personal and social factors associated with suicide.

Q.4 Answer the following question in detail. (Any 1 out of 2)**16**

- a) Describe Basic principles and skills in counseling.
- b) What is learning disability, types of learning disability.

Q.5 Broad answer question.**16**

Discuss about Children and Adolescents career counseling nature and importance.

Seat
No.

Set P

M.A. (Semester – III) (New) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
APPLIED PSYCHOLOGY
Psychopathology (MAAP01302)

Day & Date: Sunday, 07-01-2024
 Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

16

- 1) ——— हे ऍडजस्टमेंट डिसऑर्डरचे एक सामान्य लक्षण आहे.
 अ) भ्रम
 ब) तीव्र आणि दीर्घकाळापर्यंत उदासीनता
 क) तीव्र भीती
 ड) तणावाचा सामना करण्यात अडचण
- 2) ——— हे फोबियाचे उदाहरण आहे?
 अ) उंचीची भीती
 ब) दररोजच्या तणावाची भीती
 क) वृद्धत्वाची भीती
 ड) बदलाची भीती
- 3) ——— ही फोबियाची सामान्य श्रेणी नाही?
 अ) सामाजिक फोबिया
 ब) विशिष्ट फोबिया
 क) सामान्यीकृत फोबिया
 ड) ऍगोराफोबिया
- 4) फोबिक उत्तेजकतेचा सामना करताना अचानक, तीव्र भीती किंवा घाबरणे यासाठी ——— संज्ञा आहे.
 अ) तीव्र भीती
 ब) नैराश्य
 क) ध्यास
 ड) भ्रम
- 5) ——— सामान्यीकृत चिंता विकार (GAD) चे मुख्य वैशिष्ट्य.
 अ) विशिष्ट वस्तू किंवा परिस्थितीची तीव्र, तर्कहीन भीती
 ब) जीवनाच्या विविध पैलूंबद्दल अति आणि अनियंत्रित चिंता
 क) अचानक आणि तीव्र भीती
 ड) इतरांसह संलग्नता तयार करण्यास असमर्थता
- 6) ऑब्सेसिव्ह-कंपल्सिव्ह डिसऑर्डर (OCD) चे वैशिष्ट्य आहे.
 अ) बंदिस्त जागांची तीव्र भीती
 ब) पुनरावृत्ती, अनाहूत विचार आणि अनैच्छिक वर्तन
 क) घर सोडण्याची भीती
 ड) नियंत्रण गमावण्याची भीती
- 7) PTSD वर उपचार करण्यासाठी सामान्यतः कोणत्या प्रकारची थेरपी वापरली जाते?
 अ) औषधोपचार
 ब) संज्ञानात्मक-वर्तणूक थेरपी
 क) संमोहन चिकित्सा
 ड) शारीरिक उपचार

- 8) ——— हे युनिपोलर मूड डिसऑर्डरचे प्राथमिक लक्षण आहे.
 अ) उन्नत मूड आणि वाढलेली ऊर्जा
 ब) दीर्घकाळापर्यंत दुःख किंवा क्रियाकलापांमध्ये रस कमी होणे
 क) जलद मूड स्विंग
 ड) सामाजिक परिस्थितीची भीती
- 9) बायपोलर डिसऑर्डरमध्ये, उन्माद कशामुळे ओळखला जातो?
 अ) दुःखाचा दीर्घ काळ
 ब) तीव्र आणि उन्नत मूड, वाढलेली ऊर्जा आणि आवेगपूर्ण वर्तन
 क) विशिष्ट वस्तू किंवा परिस्थितीची जास्त भीती
 ड) चिडचिडेपणाची सतत भावना
- 10) सोमाटोफॉर्म डिसऑर्डरचे वैशिष्ट्य काय आहे?
 अ) हा मूड आणि परिणामाचा विकार आहे
 ब) जलद मूड स्विंग
 क) विशिष्ट वस्तू किंवा परिस्थितीची कमालीची भीती
 ड) शारीरिक लक्षणे जी वैद्यकीय स्थितीद्वारे स्पष्ट केली जाऊ शकत नाहीत
- 11) हायपोकॉन्ड्रियासिसमध्ये ही ——— लक्षणे दिसतात.
 अ) घर सोडण्याची भीती
 ब) गंभीर वैद्यकीय स्थिती असण्याची जास्त काळजी
 क) अत्यंत मूड स्विंग्स
 ड) जलद वजन वाढणे
- 12) एखाद्या व्यक्तीला ——— विकारामध्ये वारंवार शारीरिक दोष दिसून येतो.
 अ) युनिपोलर डिसऑर्डर
 ब) डीआयडी
 क) पॅरानॉइड डिसऑर्डर
 ड) बीडीडी
- 13) ——— विकारामध्ये वारंवार शारीरिक आक्रमकता, अवहेलना आणि चिडचिड दिसून येते.
 अ) आक्रमक वर्तन
 ब) नार्सिसिस्टिक डिसऑर्डर
 क) एडीएचडी
 ड) स्किझोफ्रेनिया
- 14) मुलांमधील द्विध्रुवीय विकारामध्ये खालील भागांचा समावेश असू शकतो.
 अ) फक्त कमी मूड
 ब) उच्च मूड (उन्माद) आणि कमी मनःसिती (उदासीनता)
 क) वारंवार शारीरिक आक्रमकता
 ड) जलद मूड स्विंग
- 15) एडीएचडी असलेली मुले सामान्यतः प्रदर्शित करतात.
 अ) वस्तूंकडे जास्त लक्ष केंद्रित करणे आणि लक्ष देणे
 ब) दुर्लक्ष, अतिक्रियाशीलता आणि आवेग
 क) सामाजिक परिस्थितीची भीती
 ड) सामाजिक परस्परसंवादापासून अलिप्तता
- 16) एप्लाइड बिहेवियर एनालिसिस (एबीए) ही एक सामान्य थेरपी आहे जी यासाठी वापरली जाते.
 अ) ऑटिझम स्पेक्ट्रम डिसऑर्डर
 ब) जलद मूड स्विंग
 क) बालपणातील चिंता विकार
 ड) स्मरणशक्ती समस्या

- प्र.2 संक्षिप्त उत्तरे. (कोणतेही चार) 16**
- अ) समायोजन विकृती स्पष्ट करा.
 ब) फोबिया म्हणजे काय आणि त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
 क) आत्महत्या म्हणजे काय आणि लक्षणे स्पष्ट करा.
 ड) लैंगिक अत्याचाराचे तपशीलवार वर्णन करा.
 इ) डिलीरियम म्हणजे काय? तपशीलवार स्पष्ट करा.
 ई) अल्कोहोलचा गैरवापर आणि अवलंबित्व स्पष्ट करा.
- प्र.3 संक्षिप्त वर्णनात्मक प्रश्न. (कोणतेही दोन) 16**
- अ) PTSD म्हणजे काय? त्याची लक्षणे, कारणे आणि उपचार स्पष्ट करा.
 ब) युनिपोलर डिसऑर्डर म्हणजे काय? त्याची लक्षणे, कारणे आणि उपचार स्पष्ट करा.
 क) लैंगिक प्रकार म्हणजे काय? तपशीलवार स्पष्ट करा.
 ड) डिमेंशिया अॅम्नेसिक सिंड्रोम म्हणजे काय?
- प्र.4 विस्तृत वर्णनात्मक प्रश्न. (कोणताही एक) 16**
- अ) सोमाटोफॉर्म डिसऑर्डर म्हणजे काय? त्याचे प्रकार, लक्षणे आणि उपचार स्पष्ट करा.
 ब) Sexual Dysfunctions कार्य म्हणजे काय? त्याचे प्रकार आणि उपचार स्पष्ट करा.
- प्र.5 विस्तृत वर्णनात्मक प्रश्न. 16**
- व्यक्तिमत्व विकृती म्हणजे काय? त्याचे प्रकार आणि लक्षणे आणि उपचार तपशीलवार स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

M.A. (Semester – III) (New) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
APPLIED PSYCHOLOGY
Psychopathology (MAAP01302)

Day & Date: Sunday, 07-01-2024
 Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

16

- 1) _____ is a common symptom of Adjustment Disorder.
 - a) Hallucinations
 - b) Severe and prolonged depression
 - c) Panic attacks
 - d) Difficulty coping with stress
- 2) _____ is an example of a phobia.
 - a) Fear of heights
 - b) Fear of everyday stress
 - c) Fear of aging
 - d) Fear of change
- 3) _____ is not a common category of phobias.
 - a) Social phobias
 - b) Specific phobias
 - c) Generalized phobias
 - d) Agoraphobia
- 4) _____ term for a sudden, intense fear or panic when confronted with the phobic stimulus.
 - a) Panic attack
 - b) Depression
 - c) Obsession
 - d) Delusion
- 5) _____ key characteristic of Generalized Anxiety Disorder (GAD).
 - a) Intense, irrational fear of specific objects or situations
 - b) Excessive and uncontrollable worry about various aspects of life
 - c) Sudden and intense fear attacks
 - d) Inability to form attachments with other
- 6) Obsessive-Compulsive Disorder (OCD) is characterized by: _____.
 - a) Intense fear of enclosed spaces
 - b) Repetitive, intrusive thoughts and involuntary behaviors
 - c) Fear of leaving one's home
 - d) Fear of losing control
- 7) What kind of therapy is commonly used to treat PTSD?
 - a) Medication therapy
 - b) Cognitive-behavioral therapy
 - c) Hypnotherapy
 - d) Physical therapy
- 8) _____ is the primary symptom of Unipolar Mood Disorder.
 - a) Elevated mood and increased energy
 - b) Prolonged periods of sadness or loss of interest in activities
 - c) Rapid mood swings
 - d) Fear of social situations

- 9) In Bipolar Disorder, what is mania characterized by?
- a) Prolonged periods of sadness
 - b) Intense and elevated mood, increased energy, and impulsive behavior
 - c) Excessive fear of specific objects or situations
 - d) Constant feelings of irritability
- 10) What characterizes a somatoform disorder?
- a) It is a disorder of mood and affect
 - b) Rapid mood swings
 - c) An extreme fear of specific objects or situations
 - d) Physical symptoms that cannot be explained by a medical condition
- 11) Hypochondriasis characterized by _____.
- a) Fear of leaving one's home
 - b) Excessive preoccupation with having a serious medical condition
 - c) Extreme mood swings
 - d) Rapid weight gain
- 12) A person finds a frequent defect in physical appears in _____ disorder.
- a) Unipolar Disorder
 - b) DID
 - c) Paranoid Disorder
 - d) BDD
- 13) In _____ disorder frequent physical aggression, defiance and irritability appears.
- a) Aggressive Behavior
 - b) Narcissistic Disorder
 - c) ADHD
 - d) Schizophrenia
- 14) Bipolar Disorder in children may involve episodes of _____
- a) Low mood only.
 - b) High mood (mania) and low mood (depression).
 - c) Frequent physical aggression.
 - d) Rapid mood swings
- 15) Children with ADHD typically exhibit _____.
- a) Excessive focus and attention to details.
 - b) Inattention, hyperactivity, and impulsivity.
 - c) Fear of social situations.
 - d) Isolation from social interactions.
- 16) Applied Behaviour Analysis (ABA) is a common therapy used for _____.
- a) Autism Spectrum Disorder
 - b) Rapid mood swings
 - c) Childhood anxiety disorders.
 - d) Memory Problems

Q.2 Short Answers. (Any Four)**16**

- a) Explain Adjustment Disorder.
- b) What is Phobia? Explain Phobia and its type.
- c) What is Suicide? Explain its Symptoms.
- d) Explain Sexual Abuse in detail.
- e) What is Delirium? Explain.
- f) Alcohol Abuse and Dependencies.

Q.3 Short Descriptive Questions. (Any Two)**16**

- a) What is PTSD? Explain its symptoms, causes and treatments.
- b) What is Unipolar Disorder? Explain its symptoms, causes and treatments.
- c) What is a sexual variant? Explain in details.
- d) What is Dementia Amnesic syndrome? Explain in detail.

- Q.4 Broad Descriptive Question. (Any One) 16**
- a) What is Somatoform Disorder? Explain its types, Symptoms and Treatments.
 - b) What is Sexual Dysfunctions? Explains its types and treatment.

- Q.5 Broad Descriptive Question. 16**
- What is personality disorder? Explain its types and symptoms and treatments.

Seat No.	
----------	--

M.A. (Semester - III) (New) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
APPLIED PSYCHOLOGY
Counselling Across Life Span (MAAP01306)

Day & Date: Tuesday, 09-01-2024
 Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 रिकाम्या जागा भरा. (बहुपर्यायी)

16

- 1) शारीरिक शोषणाची कोणती चिन्हे आहेत ----.
 अ) मारणे
 ब) ओरबाडणे
 क) चावणे
 ड) हे सर्व
- 2) अत्यंत हुशार विद्यार्थ्यांसाठी ---- स्व-संकल्पना प्रस्थापित करणे कठीण असू शकते.
 अ) नकारात्मक
 ब) सरासरी
 क) सकारात्मक
 ड) सरासरीपेक्षा कमी
- 3) ---- हे बऱ्याचदा सामाजिक अलिप्ततेमध्ये बदलते आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील एकंदर अनास्था.
 अ) स्व-आदर
 ब) कंटाळा
 क) बक्षीस
 ड) शिक्षक
- 4) ---- हे हीनता आणि भीती या भावनांशी संबंधित आहे.
 अ) लाजाळूपणा
 ब) संवाद
 क) कंटाळा
 ड) सुरक्षित भावना
- 5) मूल आणि जोडीदाराकडे दुर्लक्ष करणे हे ---- चे उदाहरण आहे.
 अ) व्यक्तीअंतर्गत शोषण
 ब) आंतरवैयक्तिक शोषण
 क) बाल शोषण
 ड) शारीरिक शोषण
- 6) शाब्दिक अपमान, ओरडणे, दुर्लक्ष करणे हे ---- चे उदाहरण आहे.
 अ) व्यक्ती अंतर्गत शोषण
 ब) शारीरिक शोषण
 क) भावनिक अत्याचार
 ड) यापैकी नाही
- 7) एकल पालक मुलाचा खालीलपैकी कोणता फायदा आहे.
 अ) वर्तणुकीशी संबंधित समस्या
 ब) नातेसंबंधातील समस्या
 क) आई मुला मधील बंध
 ड) नकारात्मक भावना
- 8) ---- देशात घटस्फोटाचे प्रमाण जगातील सर्वात कमी आहे.
 अ) अमेरिका
 ब) भारत
 क) इंग्लंड
 ड) भूतान
- 9) घरातील मद्यपी पालक मुले बहुतेक ---- अनुभवू शकतात.
 अ) सुरक्षित भावना
 ब) असुरक्षिततेची भावना
 क) सुरक्षित सलग्नता
 ड) भावनिक आधार

- 10) ---- त्यांच्या भूमिका आणि जबाबदाऱ्या पार पाडत नाहीत आणि त्यांची दिनचर्या करतात.
 अ) एकल पालक
 ब) हुकूमशाही पालक
 क) अधिकृत पालक
 ड) अल्कोहोल वापरणारे पालक
- 11) बालपणातील लैंगिक शोषणामुळे मुलाची भावना ---- होते.
 अ) क्लेशदायक ताण
 ब) तीव्र आघात
 क) PTSD
 ड) हे सर्व
- 12) बेघर मुले ---- वयांतर लक्षणीय विकासात्मक विलंब दर्शवू लागतात.
 अ) 18 महिने
 ब) 3 महिने
 क) 60 महिने
 ड) 72 महिने
- 13) बेघर मुलांची शालेय कामगिरी ---- आहे.
 अ) सरासरी
 ब) खराब
 क) चांगले
 ड) खूप उच्च
- 14) स्व-संकल्पना वारंवार ---- शैक्षणिक कामगिरी संबंधित असते.
 अ) सकारात्मक
 ब) नकारात्मक
 क) शून्य
 ड) A आणि B दोन्ही
- 15) लाजाळूपणामुळे ---- होतो.
 अ) सामाजिक चिंता
 ब) OCD
 क) व्यसन
 ड) ADHD
- 16) वृद्ध कुटुंब प्रमुख किंवा कुटुंब प्रमुखांचे वय ---- आहे.
 अ) 45 ते 50 वर्षे
 ब) 50 ते 55 वर्षे
 क) 65 वर्षे ते त्यापुढील
 ड) 60 ते 65 वर्षे

प्र.2 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

16

- अ) गैरवर्तनाचे चक्र स्पष्ट करा.
 ब) बेघरपणा आणि त्याचे शालेय वयाच्या मुलांवर होणारे परिणाम यांचे वर्णन करा.
 क) शैक्षणिक फसवणूकीचा थोडक्यात परिचय.
 ड) हुशार विद्यार्थ्यांमध्ये कमी यशाची कारणे सांगा.
 इ) कौटुंबिक जीवनाचे कोणते दोन प्रकार परिभाषित करा.
 ई) वृद्धापकाळातील कोणतेही दोन सामान्य विकार समजावून सांगा.

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) बाल शोषण म्हणजे काय? मानसिक परिणाम स्पष्ट करा.
 ब) बेघरपणाच्या मुलांच्या विकासाच्या समस्येचे वर्णन करा.
 क) संपादन कमतरते चिन्हे परिभाषित करा.
 ड) विद्यार्थ्यांची फसवणूक कशी रोखणार?

- प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 16
- अ) अल्कोहोलिक पालकांचा मुलांच्या जीवनावर कसा परिणाम होतो.
- ब) पौगंडावस्थेतील स्व-संकल्पना महत्त्व आणि परिणाम परिभाषित करा.
- प्र.5 विस्तृत उत्तर प्रश्न. 16
- कौटुंबिक समुपदेशनाचे स्वरूप समजावून सांगा आणि कौटुंबिक जीवन चक्राच्या विविध टप्प्यांची व्याख्या करा.

Seat No.	
----------	--

M.A. (Semester - III) (New) (CBCS) Examination: Oct/Nov-2023
APPLIED PSYCHOLOGY
Counselling Across Life Span (MAAP01306)

Day & Date: Tuesday, 09-01-2024
 Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

16

- 1) Which are the signs of physical abuse _____.
 - a) Hitting
 - b) Scratching
 - c) Biting
 - d) All of these
- 2) Establishing a _____ self concept can be difficult for extremely gifted students.
 - a) Negative
 - b) Average
 - c) Positive
 - d) Below average
- 3) _____ often transforms into under achievement social isolation and an overall disinterest in academics.
 - a) Self-esteem
 - b) Boredom
 - c) Reward
 - d) Teachers
- 4) _____ is related with feeling of inferiority and fear.
 - a) Shyness
 - b) Communication
 - c) Boredom
 - d) Secure feeling
- 5) Neglecting of child and spouse is an example of _____.
 - a) Intrapersonal abuse
 - b) Interpersonal abuse
 - c) Child abuse
 - d) Physical abuse
- 6) Verbal insults, yelling, Ignoring is an example of _____.
 - a) Intrapersonal abuse
 - b) Physical abuse
 - c) Emotional abuse
 - d) None of these
- 7) Which of the following advantage of single parent child?
 - a) Behavioral Problems
 - b) Relationship problem
 - c) Mother child bounding
 - d) Negative emotion
- 8) _____ Country has the lowest divorce rate in the world.
 - a) America
 - b) India
 - c) England
 - d) Bhutan
- 9) Alcoholic parent children in the home can experience mostly _____.
 - a) Secure feeling
 - b) Insecurity feeling
 - c) Secure attachment
 - d) emotional support
- 10) _____ do not fulfill their roles and responsibilities and do their routines.
 - a) Single parent
 - b) Authoritarian parent
 - c) Authoritative parent
 - d) Alcohol use parent
- 11) Childhood sexual abuse leads to child feel _____.
 - a) Distress
 - b) Acute trauma
 - c) PTSD
 - d) All of these

- 12) Homeless children begin to demonstrate significant developmental delays after ____ of age.
- a) 18 months
 - b) 3 months
 - c) 60 months
 - d) 72 months
- 13) Homelessness child school performance is ____.
- a) Average
 - b) Poor
 - c) Good
 - d) Very high
- 14) Self concept is frequently ____ correlated with academic performance.
- a) Positive
 - b) Negative
 - c) Zero
 - d) Both A and B
- 15) Shyness leads to ____.
- a) Social anxiety
 - b) OCD
 - c) Addiction
 - d) ADHD
- 16) The aging family head or heads of the household are age ____.
- a) 45 to 50 yrs
 - b) 50 to 55 yrs
 - c) 65 yrs to above
 - d) 60 to 65 yrs

Q.2 Answer the following questions. (Any Four) 16

- a) Explain Cycle of abuse.
- b) Describe homelessness and its effects on school age children.
- c) Brief introduction of academic cheating.
- d) State the causes of underachievement in gifted students.
- e) Define any two forms of family life.
- f) Explain any two common disorders in old age.

Q.3 Answer the following questions. (Any Two) 16

- a) What is child abuse? Explain psychological impact.
- b) Describe homelessness child developmental issue.
- c) Define signs of gifted underachievement.
- d) How to prevent students from cheating?

Q.4 Answer the following. (Any One) 16

- a) How alcohol use parents effects in child life.
- b) Define adolescents self concept importance and effects.

Q.5 Broad answer question. 16

Explain nature of family counseling and define different stages of the family life cycle